

IZVJEŠĆE O RADU MUZEJA ZA 2023. GODINU

Naziv muzeja, adresa, broj/evi telefona i faksa, www-adresa, e-mail adresa

Javna ustanova Spomen područje Jasenovac

Braće Radić 147

44324 Jasenovac

Tel/Fax: 044 672319

OIB: 37280079200

E-mail adresa: ipejakovic@jusp-jasenovac.hr

www.jusp-jasenovac.hr

1. SKUPLJANJE GRAĐE

(Odnosi se samo na muzejske predmete. Navodi se broj skupljenih predmeta po zbirkama prema navedenim načinima skupljanja građe).

1.1. Kupnja

1.2. Terensko istraživanje

1.3. Darovanje

- Muzejska građa Javne ustanove Spomen područje Jasenovac u 2023. godini povećana je za tonski zapis (magnetofonska vrpca -1 kom; stenogram - 2 kom) svjedočenja bivšeg zatočenika logora Jasenovac Tibora Lovrenčića.

1.4. Nasljeđivanje

1.5. Zamjena

1.6. Ustupanje

1.7. Ostalo

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Stručnjaci Ljevaonice Ujević izvršili su preventivnu zaštitu brončane spomen ploče s natpisom iz poeme Ivana Gorana Kovačića „Jama“ koja se nalazi u prostoru spomenika Cvijet, te brončane makete autora Antuna Orlića.

2.2. Konzervacija

2.3. Restauracija (*izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici*)

2.4. Ostalo

3. DOKUMENTACIJA

(Uz svaku rubriku navesti broj jedinica, način obrade (klasično, računalno) i naziv programske podrške)

3.1. Inventarna knjiga

3.2. Katalog muzejskih predmeta

- **Zbirka predmeta:** U računalnom programu M++ u 2021. ukupno je 3348 uvedenih predmeta (voditelj zbirke: Martina Barešić).
- **Zbirka dokumenata:** Ukupno 912 upisa (računalno, u programu M++). (voditelj zbirke: -).
- **Zbirka fotografija:** Fotografije se većim dijelom čuvaju u posebnim beskiselinjskim košuljicama sukladno propisanim uvjetima, te unutar zadanih standarda dopuštene temperature i vlage. U programu M++ dosada je upisano 1760 fotografija.
- **Donacija Bogdana Bogdanovića:** Ukupno 282 upisa (računalno, u programu M++). Zbirka je inventirana u potpunosti. (voditelj zbirke: -).

3.3. Fototeka

3.4. Dijateka

3.5. Videoteka

3.6. Hemeroteka

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

3.8. Stručni arhiv

- Stručni arhiv sadržava kopije dokumenata iz drugih arhiva i muzeja. Radi se najvećim dijelom o građi Hrvatskog državnog arhiva i Vojnoistorijskog arhiva iz Beograda koja je još sredinom 1980-ih godina kopirana u tadašnjem Arhivu Hrvatske i kao nesređena pohranjena u Memorijalnom muzeju Jasenovac. Uz to dio dokumenata prikupljen je novim istraživanjima u HDA u Zagrebu i arhivskim i muzejskim ustanovama u BiH i Srbiji.

Arhivirani su dokumenti, odnosno kopije dokumenata iz drugih arhiva i muzeja i uneseni u muzejski arhiv pod inventurnom oznakom A-SPJ. Ukupno je inventirano 5315 kopija dokumenata.

3.9. Ostalo

- **Sekundarna dokumentacija** – Fond digitalnih i magnetskih zapisa: ukupno 418 upisa (računalno, u programu S++). (inventirala Ines Sogonić)
- **Sekundarna dokumentacija** – Press Clipping: ukupno 17 232 upisa (računalno, u programu Microsoft Word), od toga 651 u 2023. godini. (inventirala Ines Sogonić)
- **Sekundarna dokumentacija** – **Dokumenti:** Sjećanja zatočenika logora Jasenovac i Stara Gradiška: ukupno 864 sjećanja. (inventirala Ines Sogonić)
- **Poimenični popis žrtava koncentracijskog logora Jasenovac** Nastavljen je rad na prikupljanju i ispravci podataka u Poimeničnom popisu žrtava na kojemu Spomen-

podučje Jasenovac radi od 2005. godine. Trenutačno su u Popisu prikupljeni podaci o 83.818 žrtava.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)

Prikupljeno je (kupnjom, donacijama, muzejskim izdanjima) 35 novih knjiga.

Vlastito izdanje – 3 primjerka

Donacija – 32 primjerka

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Sve prikupljene knjige inventirane su u Inventarnu knjigu knjižnice. (inventirala Ines Sogonić)

4.3. Zaštita knjižnične građe

4.4. Služba i usluge za korisnike

Tijekom 2023. godine usluge knjižnice koristila su 4 vanjska korisnika.

4.5. Ostalo (*izrada bibliografija, izdavačka djelatnost knjižnice i slično*)

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

6.3. Revizija građe

6.4. Ekspertize

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Zahtjev za ostvarivanje uvida u građu te snimanje na prostoru Spomen područja Jasenovac zatražilo je tijekom 2023. godine 20 korisnika.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (*sa izlaganjem, bez izlaganja*)

- Viši kustos Đorđe Mihovilović sudjelovao je u svojstvu izlagača na međunarodnoj konferenciji „Transnacionalna povijest i sjećanje na zločine iz Drugog svjetskog rata u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Sloveniji i na sjevernom Jadranu” koja je u organizaciji Sveučilišta u Regensburgu (Njemačka) i Topografia per la storia (Italija) održana na Sveučilištu u Regensburgu, od 12. do 14. svibnja 2023. godine. Tema Mihovilovićevog izlaganja bila je „Stara Gradiška-(ne)zaboravljeni memorijal“.
- Viši kustos Đorđe Mihovilović sudjelovao je na stručnom putovanju održanom od 3. - 10. rujna 2023. godine u Strasbourgu i nekoliko lokacija na području pokrajine Alsace-Lorraine u organizaciji Memory Laba, transeuropske platforme za razmjenu na polju povijesti i sjećanja.

- Ravnatelj Spomen područja Jasenovac Ivo Pejaković sudjelovao je na drugoj međunarodnoj konferenciji pod nazivom „The Second International Conference on the Genocide of the Roma: Countering Holocaust Distortion and Anti-Roma Discrimination through Research and Education“ koja se održala od 11. do 12. rujna 2023. u prostorijama Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“, u sklopu predsjedanja Hrvatske IHRA-om.
- Ravnatelj Spomen područja Jasenovac Ivo Pejaković sudjelovao je na seminaru pod nazivom „Protecting the Facts, Protecting the Future: Countering Holocaust Distortion Capacity Building Training“, koji je održan 26. i 27. rujna 2023. u Zagrebu, u zajedničkoj organizaciji UNESCO-a te IHRA-e, a u sklopu predsjedanja Hrvatske IHRA-om.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (*u okviru muzejske djelatnosti*)

6.8. Stručno usavršavanje (*tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti*)

- Kustosica Martina Barešić sudjelovala je na međunarodnoj ljetnoj akademiji (viša razina za bivše polaznike ljetne akademije u Auschwitzu) u Lodzu i Auschwitzu od 20. do 26. kolovoza 2023.
- Pripravnica Ines Puljić sudjelovala je u lipnju na edukacijskom stručnom putovanju koji je održan u Izraelu u memorijalnom centru Jad Vašem, u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja RH.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- U sklopu upita o sudbinama ljudi za vrijeme Drugog svjetskog rata, djelatnici Spomen područja Jasenovac u 2023. godini odgovorili su na ukupno 64 takva upita.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

- Vijesti na web-stranici ustanove: <http://www.jusp-jasenovac.hr/Default.aspx?sid=5027> (uređuje Ines Sogonić; tijekom 2023. godine dodano je 25 vijesti)
- Facebook stranica ustanove: <https://www.facebook.com/JasenovacMemorialSite> (uređuju Martina Barešić i Ines Sogonić)

6.13. Ostalo

- Kustos Đorđe Mihovilović nastavio je rad na izradi Baze podataka zatočenika koncentracijskog logora Jasenovac s područja Grada Zagreba i okolnih naselja (Velike Gorice i Samobora). U excel bazi nalaze se podaci o prikupljenih 7401 osoba (5837 umrlih i ubijenih te 1564 preživjelih) od čega je za 1518 izrađena cjelovita biografskih natuknica.
- Kustos Đorđe Mihovilović nastavio je rad na prikupljanju podataka o liječnicima i medicinskom osoblju koji su bili zatočeni u koncentracijskom logoru Jasenovac. Baza sadržava 394 biografske natuknica o 307 umrlih i ubijenih medicinaru i 87 preživjelih.
- Kustos Đorđe Mihovilović nastavio je rad na prikupljanju podataka o prosvjetnim radnicima koji su bili zatočeni u koncentracijskom logoru Jasenovac. Baza sadržava 335 biografskih natuknica o 249 umrlih i ubijenih prosvjetara i 86 preživjelih.
- Kustos Đorđe Mihovilović nastavio je rad na prikupljanju podataka o željezničkim radnicima željezničkog čvora Zagreb koji su bili zatočeni u koncentracijskom logoru Jasenovac. Baza sadržava 113 biografskih natuknica o 76 umrlih i ubijenih željezničara i 37 preživjelih.
- Kustos Đorđe Mihovilović je tijekom 2023. započeo rad na prikupljanju podataka o veterinarskim radnicima koji su bili zatočeni u koncentracijskom logoru Jasenovac. Baza sadržava 60 biografskih natuknica o 46 umrlih i ubijenih veterinarskih radnika i 14 preživjelih.
- Kustosica Martina Barešić započela je rad na izradi baze s biografskim podacima, fotografijama i dokumentima o ženama i njihovim sudbinama u koncentracijskom logoru Jasenovac, uz suradnju s pripravnicom Ines Puljić. U bazi se nalaze podaci o 271 ženi.
- Pripravnica Ines Puljić odradila je poslove digitaliziranja i transkribiranja popisa djece u logorima Nezavisne Države Hrvatske, koja su evidentirana u različitim popisima.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

7.2. Publicirani radovi

(Napomena: Navode se samo oni radovi koji su klasificirani kao znanstveni rad.)

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

8.2. Stručni skupovi

Obvezni podaci

- Naziv skupa
- Tema
- Vrijeme održavanja
- Mjesto održavanja
- Kratki opis

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: Djelovanje Ivice Sabljaka u kontekstu otpora u logoru Stara Gradiška

- Mjesto održavanja i prostor: Obrazovni centar Spomen područja Jasenovac
- Vrijeme trajanja: 15. veljače 2023. – 1. svibanj 2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Martina Barešić
- Opseg: 20 plakata
- Tema: Cilj ove izložbe je dodatno rasvijetliti ulogu i načine otpora koji se događao unutar zidova logora, a koji su bili znatno otežani zbog dehumanizacije koja se provodila nad zatočenicima. Izložba povezuje osobnu povijest narodnog heroja Ivice Sabljaka te biografskim pristupom njegovo djelovanje stavlja u povijesni kontekst Drugog svjetskog rata i logora Stara Gradiška.
- Korisnici: posjetitelji muzeja

Izložba je bila dio programa Trnjanskih kresova u Zagrebu, 6. svibnja 2023.

<https://www.pogon.hr/hr/program/trnjanski-kresovi-djelovanje-ivice-sabljaka-u-kontekstu-otpora-u-logoru-stara-gradiska>

Naziv izložbe: „Objektiv NDH: Opasni i nepoćudni po javni red i sigurnost

- Mjesto održavanja i prostor: Muzej grada Zagreba
- Vrijeme trajanja: 18. svibnja 2023. – 11. lipnja 2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Đorđe Mihovilović i Aneta Vladimirov
- Tema: Izložba se temelji na građi koja se čuva u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu (fond HR-HDA-259, Redarstvena oblast za grad Zagreb). Riječ je o policijskim kartonima koji su nastali u razdoblju uoči i za vrijeme Drugog svjetskog rata, a na svakom od kartona nalaze se biografski podaci i kronologija o razlozima uhićenja osoba različite vjerske, etničke i političke pripadnosti. Kroz arhivsko istraživanje, izdvojeni su policijski kartoni osoba koje su za vrijeme Drugog svjetskog

rata deportirane u logor Jasenovac. Ono što je posebno značajno je činjenica da se na velikom broju policijskih kartona nalaze fotografije žrtava i preživjelih zatočenika. Time je stvoren prostor za muzeološku obradu dokumenata te njihovu vizualizaciju u javnom prostoru, kao obliku memorijalizacije i čuvanja sjećanja na žrtve.

- Korisnici: posjetitelji muzeja

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

10.1. Tiskovine

10.2. Audiovizualna građa

10.3. Elektroničke publikacije

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

Tijekom 2023. godine kustosi Spomen područja Jasenovac imali su ukupno 139 vodstava organiziranih grupa koje su posjetile Memorijalni muzej i ostale lokacije Spomen područja.

11.2. Predavanja

- Viši kustos Memorijalnog muzeja Jasenovac Đorđe Mihovilović održao je u Kozarcu (BiH) radionicu i predavanje o povijeti koncentracijskog logora Jasenovac. U organizaciji Inicijative mladih za ljudska prava u Bosni i Hercegovini, Centra za mlade „Kvart“ iz Prijedora i udruge "Optimisti 2004" iz Kozarca održan je regionalni kamp „Kozarac 2016“. Kamp okuplja mlade iz cijele Bosne i Hercegovine s ciljem pokretanja dijaloga o teškim temama iz prošlosti, ali i propitivanja načina na koje se sjećamo žrtava i obilježavamo mjesta stradanja. Osim toga, upoznavanje, druženje i povezivanje mladih osoba je značajan aspekt ovog događaja.

11.3. Radionice i igraonice

Kustosica Martina Barešić sudjelovala je u organizaciji radionice u sklopu projekta "Neki su bili susjedi (Some Were Neighbors)" koja je održana u Zagrebu i Jasenovcu od 5. do 7. lipnja 2023. Riječ je o projektu koji je pokrenuo United States Holocaust Memorial Museum, a partnerske institucije u Hrvatskoj su Hrvatski povijesni muzej te Spomen područje Jasenovac. Na radionici su sudjelovali djelatnici muzejskih institucija, nastavnici iz školskih ustanova te studenti.

11.4. Ostalo

Javna ustanova Spomen područje Jasenovac u suradnji s *Holocaust Education Trust Ireland* provodi *Projektu Šafran* u kojemu učenici osnovnih i srednjih škola sade lukovice šafrana u spomen na djecu ubijenu u holokaustu. U školskoj godini 2023./2024. u *Projektu Šafran* sudjeluju 93 osnovne i srednje škole. Voditeljica *Projekta Šafran* u Hrvatskoj je Ines Sogonić.

Kustosica Martina Barešić sudjelovala je na snimanju dokumentarnog filma „*Tehillah – pjevati novu pjesmu*“ koja se bavi životom i stradanjem moslavačkih Židova. Film su snimali učenici Osnovne škole Mato Lovrak iz Kutine, 8. prosinca 2023.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Kustosica Martina Barešić dala je intervju povodom gostovanja izložbe „Djelovanje Ivice Sabljaka u kontekstu otpora u logoru Stara Gradiška“ na manifestaciji Trnjanski kresovi.

https://www.jutarnji.hr/kultura/art/imao-je-prkosni-karakter-palio-sijeno-kraj-ustasa-u-maksimiru-vodio-pokret-otpora-u-logoru-nije-doživio-25-godina-15330120?fbclid=IwAR3rLwLfM_mIsGNTHrOcB4sH_0YnbL9-SAo_4vhf-fq7Muv0TPpLoaCgLtM

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Viši kustos Đorđe Mihovilović je u tri navrata sudjelovao u prilogima emitiranima u emisijama *Manjinski mozaik* (19. travnja) i *Prizma* (10. lipnja i 11. studenog) Hrvatske radiotelevizije. U njima su obrađene teme vezane za komemoriranje stradalih Roma i Sinta u selu Hrastina u Hrvatskom zagorju, otvaranje izložbe „Objektiv NDH“ u Muzeju grada Zagreba i objavljivanje knjige Alojza Kramara o stradalim Slovincima u logoru Jasenovac.

12.3. Predavanja

12.4. Promocije i prezentacije

12.5. Koncerti i priredbe

12.6. Djelatnost klubova i udruga

12.7. Ostalo

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

[Preuzmite tablicu posjećenosti \(.xls\)](#)

Spomen područje Jasenovac u 2023. godini posjetilo je ukupno 17 173 posjetitelja. Od tog

broja, ukupno 6599 posjetitelja bilo je iz Hrvatske, a 10 574 iz stranih država.

Ukupan broj organiziranih grupa koje su posjetile Spomen područje Jasenovac bio je 139. Od tog broja, 56 organiziranih grupa bilo je iz Hrvatske, a 83 grupe iz stranih država (Slovenija, Italija, Sjedinjene Američke Države, Srbija, Austrija, Bosna i Hercegovina, Belgija, Francuska itd.).

Ukupan broj školskih grupa iz Hrvatske koje su posjetile Spomen područje Jasenovac bio je 38. Od tog broja 21 grupa je bila iz osnovnih škola, a 17 iz srednjih škola. Uz to, Spomen područje Jasenovac posjetilo je 11 škola iz inozemstva (Italija, Bosna i Hercegovina, Slovenija, Srbija, Sjeverna Makedonija, Mađarska, Francuska, SAD, Nizozemska, Švedska).

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	2,875	0	0	0	2,875	0	0	0	0		2,875
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GRUPE - odrasli (broj osoba)	499	0	0	0	499	0	1,540	0	0	1,540	2,039
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	781	0	0	0	781	0	0	0	0	0	781
GRUPE - srednja škola (broj osoba)	818	0	0	0	818	0	0	0	0	0	818
GRUPE - studenti (broj osoba)	86	0	0	0	86	0	0	0	0	0	86
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	10,174	0	0	0	10,174	0	400	0	0	400	10,574
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)								0	0	0	17,173
UKUPNO:	15,233	0	0	0	15,233	0	1,940	0	0	1,940	17,173

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- Republika Hrvatska - 88.17%
- lokalna samouprava - 0%
- vlastiti prihod - 1,11%
- sponzorstvo – 0%
- donacije – 0%
- sredstva iz institucija EU – 1.93%
- tekuća pomoć Hrvatskog sabora i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) – 8.79%

15.2. Investicije (u kn)

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

16.2. Ostalo

- Ravnatelj Ivo Pejaković sudjelovao je na zasjedanjima Međunarodnog saveza za sjećanje na holokaust (IHRA), čija zemlja predsjedateljica u 2023. godini je bila Hrvatska. Održala su se dva zasjedanja, u lipnju u Dubrovniku te u studenom u Zagrebu. Prije zasjedanja u Zagrebu, grupa od oko 120 delegata IHRA-e iz zemalja članica posjetila je Spomen područje Jasenovac.

Ususret posjetu, na prilazu prema zgradi Memorijalnog muzeja postavljene su info ploče s informacijama o povijesti logora, te je u prostoru Memorijalnog muzeja postavljena crta vremena.

- Viši kustos Đorđe Mihovilović prisustvovao je 7. lipnja svečanom otvaranju spomen-ploče poginulim borcima Narodnooslobilačke borbe na lokaciji Trokut kod Novske koji su krajem 2. svjetskog rata izgubili život tijekom borbi za oslobođenje zapadne Slavonije i prostora nekadašnjeg koncentracijskog logora Jasenovac.
- Viši kustos Đorđe Mihovilović prisustvovao je 30. rujna predstavljanju multimedijskog rješenja – umjetničke instalacije po konceptu Sandra Đukića u sklopu projekta digitalne rekonstrukcije srušenog spomenika Vojina Bakića posvećenog pobjedi naroda Slavonije u Kamenskoj.
- Viši kustos Đorđe Mihovilović prisustvovao je 28. rujna otvaranju Memorijalnog centra i izložbu u baranjskom mjestu Bolman u Baranji u znak sjećanja na Bolmansku bitku koja se odvijala od 6 do 21. ožujka 1945. godine u sklopu završnih operacija za oslobođenje Jugoslavije.
- 13. listopada u Zagrebu je održano predstavljanje knjige „Slovenski taboriščniki v Jasenovcu; Knjiga imen in obrazov“ autora Slavka Kramara koja je nastala u suradnji s višim kustosom Đorđem Mihovilovićem koji je autoru pomogao u prikupljanju i obradi podataka o Slovencima zatočenima u koncentracijskom logoru Jasenovac.
- Tijekom 2023. na nekoliko lokacija u Zagrebu postavljeni su novi „kameni spoticanja“ tj. mjedene pločice koje je Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust u suradnji sa Židovskom vjerskom zajednicom „Bet Israel“ 2020. počeo postavljati na pločnike ispred pojedinih objekata u Zagrebu u kojima su živjele žrtve ustaškog režima. Na njima su uz ime i prezime ispisani i osnovni biografski podaci, kao i oni o vremenu i mjestu njihova stradanja, a sve sa ciljem da nas opominju i potiču na promišljenje kako se takve stvari nikada, nikome, niti na bilo kojem mjestu ne bi ponovile. Nakon što su prva postavljanja izvršena ispred objekata u kojima su stanovali zagrebački Židovi i 20 na značajnim mjestima stanovanja i okupljanja tamošnjih Roma tijekom 2022. i 2023. nastavilo se s postavljanjem pločica uglavnom posvećenih pojedinim članovima srpske zajednice kao i na mjestima na kojima su živjeli građani hrvatske nacionalnosti, žrtve ustaškog režima. Najveći dio podataka i

prijedloga za osobe koje su kao pripadnici srpske i hrvatske zajednice naznačeni na navedenim pločicama prikupio je viši kustos Đorđe Mihovilović.

- Viši kustos Đorđe Mihovilović aktivno je sudjelovao u prikupljanju podataka o bivšim zatočenicima Jasenovca s područja Hercegovine čija su se imena nalazila na devastiranom memorijalnom groblju u Mostaru čiji je autor Bogdan Bogdanović. Tijekom 2023. godine prikupljeni podaci su predstavljani na web stranici „Partizansko spomen-groblje“ <https://partizansko.info/>
- U prosincu 2023. viši kustos Đorđe Mihovilović sudjelovao je u svojstvu suradnika na izradi dokumentarnog filma „Jagode i pepeo“ autorice Gabrielle Nikolić u kojoj se obrađuje sudbina članova obitelji Demajo.
- Viši kustos Đorđe Mihovilović sudjelovao je 23 rujna u svojstvu vodiča i domaćina Darija Patkovića s Odsjeka za fotografiju ADU-a koji je za potrebe prezervacije i obnove fotodokumentirao stanje kompleksa bivšeg logora u Staroj Gradiški.
- Spomen područje Jasenovac je 31. siječnja 2023. godine posjetilo izaslanstvo iz Izraela koje su predvodili gđa. Ruth Cohen-Dar, načelnica Odjela za sjećanje na Holokaust i borbu protiv antisemitizma pri Ministarstvu vanjskih poslova Izraela i suvoditeljica izraelskog izaslanstva pri IHRA-i, kao i g. Yossi Gevir, direktor za međunarodna i vladina pitanja pri Memorijalnom centru Yad Vashem, u pratnji veleposlanika Izraela u Republici Hrvatskoj, Nj. E. Garya Korena.
- 31. ožujka 2023. godine u Spomen području Jasenovac, kod spomenika Cvijet, održana je međureligijska molitva povodom Dana obnove čišćenja pamćenja i spomena mučenika u organizaciji Požeške biskupije. U molitvi su sudjelovali požeški biskup Antun Škvorčević, izaslanik episkopa pakračko-slavonskog Jovana Čulibrka, paroh pakrački protojerej - stavrofor Đorđe Teodorović, glavni rabin Koordinacije židovskih općina u Republici Hrvatskoj Luciano Moše Prelević te izaslanik muftije Islamske zajednice u Hrvatskoj dr. Aziza Hasanovića, glavni imam Medžlisa Islamske zajednice Sisak Alem ef. Crnkčić.
- 23. travnja 2023. u Spomen području Jasenovac, prigodnom ceremonijom kod spomenika Cvijet, obilježena je 78. godišnjica proboja zatočenika iz ustaškog koncentracijskog logora Jasenovac, dan sjećanja na žrtve i preživjele zatočenike logora.

Prilikom obilježavanja dana sjećanja, cvjetove ruža kod spomenika Cvijet položili su: preživjela zatočenica logora gđa. Nevenka Končar, predsjednik Republike Hrvatske, g.

Zoran Milanović, predsjednik Hrvatskog sabora g. Gordan Jandroković, predsjednik Vlade Republike Hrvatske g. Andrej Plenković, predsjednika Srpskog narodnog vijeća g. Milorad Pupovac, predsjednik Koordinacije Židovskih općina u RH g. Ognjen Kraus, zastupnik u Hrvatskom saboru g. Veljko Kajtazi, predsjednika Saveza antifašističkih boraca i antifašista g. Franjo Habulin, Gradonačelnik Grada Zagreba g. Tomislav Tomašević, supredsjedateljice hrvatskog predsjedanja Međunarodnim savezom za sjećanje na holokaust gđa. Terezija Gras i gđa. Sara Lustig, ministri u Vladi Republike Hrvatske, zastupnici u Hrvatskom saboru, izaslanstvo Sisačko-moslavačke županije i Općine Jasenovac, izaslanstva stranih veleposlanstava akreditiranih u Republici Hrvatskoj, izaslanstva političkih stranaka, državnih i javnih institucija i ustanova, brojna izaslanstva lokalnih županijskih i gradskih organizacija Saveza antifašističkih boraca i antifašista te lokalne organizacije srpske i židovske zajednice u Hrvatskoj te izaslanstvo Židovske općine Sarajevo.

- Spomen područje Jasenovac je 27. travnja 2023. godine posjetila gospođa Katharine von Schnurbein, koordinatorice Europske komisije za borbu protiv antisemitizma i njegovanje židovskog načina života, u pratnji gđe. Sare Lustig, supredsjedateljice hrvatskog predsjedanja Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust.

Gđa. von Schnurbein posjetila je Memorijalni muzej te obišla prostor nekadašnjeg logora Jasenovac gdje je kod spomenika Cvijet odala počast žrtvama. Usto, održan je sastanak s predstavnicima Spomen područja Jasenovac gdje se razgovaralo o radu Spomen područja Jasenovac te o aktivnostima tijekom predsjedanja Hrvatske Međunarodnim savezom za sjećanje na holokaust (IHRA) u 2023. godini.

- Skupina stručnjaka Međunarodnog saveza za sjećanje na holokaust (IHRA) posjetila je Spomen područje Jasenovac u petak 9. lipnja 2023. Članovi izaslanstva IHRA-e održali su sastanak s domaćinima iz Hrvatske te su imali priliku posjetiti Memorijalni muzej i prostor nekadašnjeg ustaškog logora Jasenovac. Ovaj neslužbeni posjet održan je u kontekstu predsjedanja Republike Hrvatske IHRA-om, a ususret dva plenarna zasjedanja koja će se ove godine održati u Dubrovniku i Zagrebu.
- Ravnatelj Spomen područja Jasenovac Ivo Pejaković 25. sudjelovao je 25. lipnja 2023. na komemoraciji za žrtve logora Jadovno i žrtve logora Slana na otoku Pagu.
- Povodom obilježavanja Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu – Samudaripena, 2. kolovoza 2023. na lokalitetu Romskog groblja u Uštici održana je prigodna komemoracija koju je organizirao Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“.

Vijence za žrtve položila su izaslanstva Predsjednika RH, Hrvatskog sabora, Vlade RH, Saveza Roma "Kali Sara", brojna diplomatska izaslanstva veleposlanstava u Republici Hrvatskoj, predstavnici gradova i općina, predstavnici lokalnih romskih udruga te drugih nacionalnih i međunarodnih institucija i organizacija.

U sklopu prigodnog programa koji su organizirali Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ i Ured zastupnika u Hrvatskom saboru Veljka Kajtazija, na prostoru Romskog memorijalnog centra Uštica otvorena je Aleja romskih žrtava te skulptura i park Hajrije Imeri Mihaljić, jedine Romkinje koja je dobila priznanje Pravednice među narodima, jer je riskirajući vlastiti život spasila malu židovsku djevojčicu Ester.

- Eparhija pakračko-slavonska Srpske pravoslavne crkve obilježila je 2. rujna 2023. Dan jasenovačkih novomučenika, a nakon liturgije u crkvi u Jasenovcu, molitva je održana i na prostoru Spomen područja Jasenovac.
- Dana 12. listopada 2023. u Spomen području Jasenovac održana je prigodna ceremonija u znak sjećanja na žrtve logora Jasenovac. Komemoraciju je organizirala Europska židovska asocijacija (European Jewish Association), u sklopu skupa „From Kristalnacht to Jasenovac: Antisemitism in South East Europe“, koji je održan u Zagrebu. Skupu i posjetu Spomen području Jasenovac prisustvovali su zastupnici u Europskom parlamentu, predstavnici drugih parlamenata europskih država te predstavnici vjerskih zajednica. Predstavnicom institucija Europske unije bila je gđa. Dubravka Šuica, potpredsjednica Europske komisije.

Sudionici skupa imali su priliku posjetiti Memorijalni muzej te su kod spomenika Cvijet zapalili svijeće i položili cvijeće za žrtve logora.

- Dana 22. listopada 2023. održan je završni nastup u sklopu projekta „Sound in the Silence“ (Zvuk u tišini). Sound in the Silence je međunarodni umjetnički projekt za mlade koji se održava na važnim povijesnim lokacijama koja se odnose na sjećanje na žrtve Holokausta. U sklopu radionica koje vode umjetnici, mladi iz četiri europske zemlje su priredili završni nastup.

Ovogodišnja izdanja projekta održana su prvo na području Kuće Wannsee konferencije u Berlinu te zatim na prostoru logora Stara Gradiška. Glavni organizator projekta je poljska organizacija European Network for Remembrance and Solidarity (Europska mreža za sjećanje i solidarnost), a partneri u Hrvatskoj su bili Documenta – centar za suočavanje s prošlošću te Spomen područje Jasenovac. Učenici i učenice iz Poljske, Njemačke, Rumunjske i Hrvatske su tokom seminara i radionice imali priliku posjetiti Spomen područje Jasenovac, Romski memorijalni centar Uštica te Staru Gradišku, gdje su održane edukativne radionice. U sklopu seminara, održan je razgovor sa Živkom Zelenbrzom, koji je kao dijete bio zatočen u logoru Stara Gradiška, a spašen je zahvaljujući naporima spašavanja djece koje je predvodila Diana Budisavljević.

Umjetničke radionice vodili su Dan Wolf, koji je voditelj programa te voditelj radionica kreativnog pisanja, hip-hop umjetnik koji stvara glazbene i kazališne projekte u SAD-u i Europi. Radionice pokreta i koreografije vodila je koreografkinja i

plesačica Katarina Rampackova iz Slovačke, a vokalne vježbe Sean Palmer, performer, glazbenik i kompozitor iz Velike Britanije.

- Tehnički odjel Spomen područja Jasenovac tijekom godine radio je na košnji i održavanju lokaliteta koji se nalaze u sklopu Spomen područja Jasenovac.